

Hành vi bầy đàn dựa trên xu hướng cờ bạc: Bằng chứng thực nghiệm tại thị trường chứng khoán Việt Nam

Nguyễn Thị Thu • Dương Đăng Khoa^(*) • Võ Hoàn Song An

Ngày nhận bài: 08/4/2024 | Biên tập xong: 02/6/2024 | Duyệt đăng: 10/6/2024

TÓM TẮT: Nghiên cứu này là nỗ lực đầu tiên đánh giá vai trò của xu hướng cờ bạc đến hành vi bầy đàn (HVBĐ) trên thị trường chứng khoán (TTCK) Việt Nam. Nhóm tác giả sử dụng tỷ suất sinh lời trung bình của năm phiên giao dịch hàng ngày nhằm xác định các cổ phiếu có tính chất như vé số và điều tra xem liệu các nhà đầu tư có bị thúc đẩy bởi sở thích cờ bạc hay không. Các tác giả áp dụng phương pháp sai số chuẩn chéo tuyệt đối (CSAD) để tiến hành phân tích HVBĐ từ 1.489.153 mẫu quan sát hàng ngày của các công ty được lên sàn và chưa được lên sàn chứng khoán ở Việt Nam giai đoạn 2000–2021. Kết quả nghiên cứu chứng thực HVBĐ tồn tại trong giai đoạn khảo sát và cổ phiếu có tính chất giống như xổ số là động cơ thúc đẩy hành vi này. Mặt khác, HVBĐ dựa trên sở thích đánh bạc trở nên càng mạnh mẽ hơn khi nhà đầu tư giao dịch loại cổ phiếu kém thanh khoản. Những phát hiện này ủng hộ lý thuyết mỏ neo và lý thuyết triển vọng. Cuối cùng, bài viết hỗ trợ những nhà quản lý chiến lược phát triển các chính sách phù hợp để giảm thiểu HVBĐ tại các TTCK, đặc biệt là tại các thị trường mới nổi.

TỪ KHÓA: Hành vi bầy đàn, xu hướng cờ bạc, khối lượng giao dịch, Việt Nam, phương pháp sai số chuẩn chéo tuyệt đối.

Mã phân loại JEL: G10, G14, G40.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2024.219.98244>.

1. Giới thiệu

Thời kỳ đại dịch Covid-19 là giai đoạn có sự xuất hiện của HVBĐ một cách rõ ràng. Khuynh hướng độc tài của các nhà đầu trong thị trường đã thúc đẩy quá trình lan rộng HVBĐ. Lý thuyết thị trường hiệu quả lập luận rằng để đạt được mô hình cân bằng, lợi nhuận dự kiến phải trải qua quy trình phân tích kỹ lưỡng từ các nhà đầu tư. Về mặt lý thuyết, hành vi HVBĐ được định nghĩa là sự

mô phỏng các quyết định và hành vi giao dịch của những nhà đầu tư khác mà không quan tâm những phân tích chuyên sâu. Do đó, một chuỗi hậu quả đã xuất hiện, bắt đầu từ việc giá

^(*) Dương Đăng Khoa - Trường Đại học Tôn Đức Thắng, Số 19 Nguyễn Hữu Thọ, Phường Tân Phong, Quận 7, TP. Hồ Chí Minh; Email: duongdangkhoa@tdtu.edu.vn.